

REŻIMY NIEDEMOKRATYCZNE WE WSPÓŁCZESNYM ŚWIECIE

Tomasz A. Winiarczyk

Królestwo Arabii Saudyjskiej

- elekcyjna monarchia absolutna
- podzielona na 13 prowincji (*mintaqah*)
- funkcję konstytucji pełni ustawa zasadnicza o podstawowym systemie rządów nadana przez króla Fahda w 1992 roku, określająca uprawnienia rządu oraz obowiązki króla
 - król musi przestrzegać *szariatu* (prawa islamskiego) i Koranu
- Koran i Sunna (tradycje Mahometa) są uznane za konstytucję kraju
- działalność partii politycznych zakazana

Arabia Saudyjska – król

Salman ibn Abd
al-Aziz Al Su'ud

- **Król Arabii Saudyjskiej i Strażnik Dwóch Świątyń**
- Król jest głową państwa.
- Król łączy funkcje ustawodawcze, wykonawcze i sędziowskie, a dekrety królewskie stanowią podstawę ustawodawstwa kraju.
- Król przewodniczy Radzie Ministrów Arabii Saudyjskiej i Radzie Konsultacyjnej Arabii Saudyjskiej.

Arabia Saudyjska – Rada Ministrów

- składa się z króla, księcia koronnego i ministrów
- księżę koronny jest premierem mianowanym na to stanowisko przez króla
- wszyscy członkowie Rady są mianowani dekretem królewskim
- kluczowe ministerstwa są zarezerwowane dla rodziny królewskiej

Arabia Saudyjska – Rada Konsultacyjna

- organ doradczy króla
- 150-osobowa, przy czym kobiety stanowią 20% składu
- kadencja 4-letnia
- mianowanie przez króla
- kompetencje:
 - może proponować projekty ustaw i przesyłać je królowi, ale tylko król ma uprawnienia do ich uchwalania lub egzekwowania
 - ma prawo do interpretowania ustaw, a także do badania rocznych sprawozdań kierowanych do niego przez ministerstwa i agencje państwowe
 - może doradzać królowi w sprawie polityki, którą mu poddaje, wraz z międzynarodowymi traktatami i planami gospodarczymi
 - ma prawo do przeglądu rocznego budżetu kraju i wzywania ministrów na przesłuchania

Arabia Saudyjska – prawo

- prawo opiera się na szariacie
- obowiązujące kary:
 - kara śmierci (ścięcie, ukamienowanie, powieszenie)
 - grozi za zabójstwo, uczestnictwo w proteście politycznym, gwałt, apostazję, rozbój, przestępstwa narkotykowe, przejawianie skłonności homoseksualnych i czary
 - biczowanie
 - kary odwetowe mutilacyjne (oko za oko = amputacja)
- prawo cywilne oparte na sunnickim prawie szariatu (prawo islamskie)
- sędzia jest upoważniony do lekceważenia wcześniejszych orzeczeń (własnych lub innych sędziów) i może zastosować swoją osobistą interpretację szariatu w każdej konkretnej sprawie

szariat – prawo normujące życie wyznawców islamu; nie uznaje rozdziału życia świeckiego od religijnego i dlatego reguluje zarówno zwyczaje religijne, organizację władzy religijnej oraz życie codzienne; źródła prawa w islamie to:

- 1) święta księga islamu **Koran**
- 2) **Sunna**: zbiór relacji dotyczących życia Mahometa
- 3) **kijas**: rozumowanie przez analogię
- 4) **idźma**: jednomyślna zgoda

Arabia Saudyjska – sukcesja

Rada Wierności (Rada Koronna)

- organ odpowiedzialny za określanie przyszłej sukcesji tronu Arabii Saudyjskiej
- utworzona 7 grudnia 2007 r. przez króla Abdullaha
- w momencie jej powstania zamierzoną funkcją Rady było mianowanie następcy tronu po objęciu tronu przez nowego króla
- składa się z wpływowych członków rodziny królewskiej
- wcześniej mianowanie następnego w kolejce było wyłączną prerogatywą króla

Republika Białorusi

- państwo unitarne scentralizowane
- republika superprezydencka z wyraźnymi cechami państwa autorytarnego
- konstytucja z 1994 roku, nowelizowana w 1996 roku

rewizja Konstytucji 1996

- zanegowanie zasad pluralizmu politycznego
- zanegowanie zasady przedstawicielstwa ogólnonarodowego i trójpodziału władz
- wprowadzenie niemal absolutnej władzy prezydenta
- wprowadzenie wyższości dekretów prezydenckich nad ustawami parlamentu
- ograniczenie praw i wolności człowieka i obywatela
- ograniczenie uprawnień i marginalizacja parlamentu, Sądu Konstytucyjnego oraz poddanie ich niemal całkowitej kontroli prezydenta

Białoruś – legislatywa

- **Zgromadzenie Narodowe:**

- **Izba Reprezentantów**

- wybierana w wyborach powszechnych na 4-letnią kadencję
 - 110 przedstawicieli wybieranych w okręgach jednomandatowych, według ordynacji większościowej

- **Rada Republiki**

- 64 deputowanych
 - 5/6 przedstawicieli władz terenowych
 - 1/6 mianowana przez Prezydenta
 - obecnie większość w Izbie Reprezentantów stanowią bezpartyjni, wspierający działania rządu

Białoruś – egzekutywa

- **Prezydent** wybierany w wyborach powszechnych na 5 lat
 - według tzw. referendum z 2004 nie ma ograniczeń w liczbie kadencji
 - Prezydent może zostać usunięty z urzędu za popełnienie zdrady stanu lub innego ciężkiego przestępstwa
 - wniosek o to może przedstawić 1/3 Izby Reprezentantów, a śledztwo i oskarżenie należy do kompetencji Rady Republiki
 - za decyzją usunięcia musi opowiedzieć się 2/3 Izby Reprezentantów i 2/3 Rady Republiki.
- **Rada Ministrów**
 - na czele Rady Ministrów stoi **Prezes Rady Ministrów**, powoływany przez Prezydenta Białorusi za zgodą izby niższej parlamentu Republiki Białoruś

Białoruś – Prezydent

- w stosunku do konstytucyjnych organów państwa uprawnienia kreacyjne i kontrolne (ma prawo uchylania aktów rządu, rozwiązuje izby parlamentu)
- prawo inicjatywy ustawodawczej, podpisywania ustaw i weta zawieszającego, zarządzania referendum powszechnych, występowania do Sądu Konstytucyjnego z wnioskiem o stwierdzenie zgodności z Konstytucją aktów normatywnych, prawo wydawania dekretów nawet bez upoważnienia parlamentu
- prowadzi rokowania i podpisuje umowy międzynarodowe; powołuje i odwołuje dyplomatów
- głównodowodzący Sił Zbrojnych
- wprowadza stan wojenny i wyjątkowy
- ogłasza mobilizację
- nadaje obywatelstwo i decyduje o jego ustaniu
- stosuje prawo łaski

Białoruś – Rada Ministrów

- składa się z premiera, jego zastępców, ministrów, czołowych organów rządu republikańskiego i kieruje systemem podległych mu organów rządowych i innych organów wykonawczych
- w swojej działalności odpowiada przed Prezydentem Republiki Białoruś i przed Zgromadzeniem Narodowym Republiki Białoruś

Białoruś – judykatura

- Sąd Najwyższy
 - sądy okręgowe i miejski Mińsk (sądy drugiej instancji)
 - sądy rejonowe i miejskie (sądy pierwszej instancji)
- Sąd Konstytucyjny

Białoruś – praworządność

- ok. 80% aktów normatywnych pochodzi z kancelarii Prezydenta
- od 1994 roku prezydenturę sprawuje **Alaksandr Łukaszenka**, legalność jego władzy oraz uczciwość przeprowadzanych w ostatnich latach wyborów i referendum stoi pod znakiem zapytania

Chińska Republika Ludowa

zgodnie z Konstytucją 1982 (nowelizowaną parokrotnie):

- socjalistyczne państwo prawa oparte na systemie demokratycznej dyktatury ludowej
- przewodnią rolę pełni Komunistyczna Partia Chin, która realizuje koncepcje socjalizmu o chińskiej specyfice i socjalistycznej modernizacji
- wielonarodowe państwo unitarne gwarantujące mniejszościom prawa do autonomii oraz rozwoju własnej kultury i języka
- Tajwan jest nieodłączną częścią ChRL
- suwerenem jest lud, który sprawuje władzę poprzez swoich przedstawicieli
- podstawą ustroju gospodarczego jest socjalistyczna gospodarka rynkowa, podlegająca kontroli państwa

Chiny – zasada Trzech Reprezentacji

- rozwinięcie myśli **Deng Xiaopinga** (odejście od ideologii maoizmu)
- teoria komunizmu według **Jiang Zemina**; od 2002 roku obowiązujący kurs Komunistycznej Partii Chin
- trzy reprezentacje symbolizują 3 główne cele stojące przed Partią:
 - zwiększenie produkcji: przez przyzwolenie na prywatną inicjatywę w gospodarce
 - rozwój kultury: przez promowanie w świecie chińskiej kultury
 - konsensus polityczny: przez ostrożną demokratyzację Partii, m.in. otworzenie jej dla biznesmenów.
- w 2005 uzupełniona sformułowaną przez **Hu Jintao** koncepcją naukowego rozwoju, która ma doprowadzić do zrównoważenia rozwoju chińskiej gospodarki, poprzez walkę z korupcją, wyrównanie różnic między bogatymi a biednymi, rozwój opieki socjalnej oraz ochronę środowiska naturalnego
 - koncepcja ma doprowadzić do powstania w Chinach harmonijnego społeczeństwa

Chiny – legislatura

- **Ogólnochińskie Zgromadzenie Przedstawicieli Ludowych**
- najwyższy organ władzy ustawodawczej i ustrojodawczej
- złożone z deputowanych wybieranych w wyborach pośrednich przez przedstawicieli zgromadzenia ludowego prowincji, regionów autonomicznych, miast wydzielonych oraz przez armię na 5-letnią kadencję
- liczba deputowanych nie została ustawowo określona, jednak zwyczajowo nie przekracza 3000
- deputowani tworzą frakcje wedle regionów, w których zostali wybrani, z wyjątkiem reprezentantów armii

Chiny – legislatywa

- uchwalanie i zmiana konstytucji
- uchwalanie ustaw z zakresu prawa karnego, cywilnego i innych
- zatwierdzanie budżetu państwa
- zatwierdzanie planów rozwoju społeczno-gospodarczego
- wybór i odwoływanie najwyższych osób w państwie
- wybór Przewodniczącego ChRL oraz Wiceprzewodniczącego ChRL
- powoływanie członków Rady Państwa oraz każdorazowe określanie jej liczby
- wybór członków Stałego Komitetu OZPL
- wybór przewodniczącego Najwyższego Sądu Ludowego
- wybór Prokuratora Generalnego Najwyższej Prokuratury Ludowej
- funkcje kontrolne
- ustanawianie jednostek podziału administracyjnego i ich ustroju
- podejmowanie decyzji o wojnie i pokoju

Chiny – sesje

- sesje zwykłe OZPL odbywają się raz w roku zazwyczaj wiosną i trwają około dwóch tygodni
- na wniosek Komitetu Stałego lub przynajmniej 1/5 deputowanych mogą odbyć się sesje nadzwyczajne
- pomiędzy sesjami spotykają się wybierani przez Zgromadzenie członkowie Stałego Komitetu OZPL

Chiny – Stały Komitet OZPL

- organ OZPL, który pomiędzy sesjami parlamentu (czyli przez większą część roku) sprawuje najwyższą władzę ustawodawczą i kontrolną w Chińskiej Republice Ludowej
- w obecnej kadencji 175 osób
- muszą znajdować się w nim reprezentanci mniejszości etnicznych
- pełni rolę kontrolera konstytucyjności prawa
 - zatwierdza lub uchyla akty prawne wydawane przez legislatury Hongkongu i Makau

Chiny – Przewodniczący ChRL

- oficjalna głowa państwa w Chińskiej Republice Ludowej
- jedynie funkcje ceremonialno-reprezentacyjne (= wykonawca decyzji parlamentu):
 - ogłaszanie ustaw, powoływanie i odwoływanie premiera, ministrów oraz pozostałych członków Rady Państwa, wręczanie orderów i odznaczeń, prawo łaski, ogłaszanie stanów nadzwyczajnych i mobilizacji, mianowanie i odwoływanie pełnomocnych przedstawicieli ChRL za granicą, przyjmowanie listów uwierzytelniających od przedstawicieli państw obcych, dokonywanie ratyfikacji i wypowiedanie umów międzynarodowych
- wybierany na 5-letnią kadencję z możliwością reelekcji
- konstytucyjnie odpowiedzialny politycznie przed parlamentem i może zostać przezeń odwołany
- faktyczna władza nad państwem znajduje się w rękach sekretarza generalnego Komunistycznej Partii Chin i przewodniczącego Centralnej Komisji Wojskowej
- od czasów Jiang Zemina (1989-2002) te trzy stanowiska znajdują się w jednych rękach, co podnosi rangę funkcji przewodniczącego ChRL i jednocześnie pozwala poszerzać jego kompetencje poza konstytucyjne ramy

Xi Jinping

Chiny – Rada Państwa

- = **Centralny Rząd Ludowy**
- najwyższy organ władzy wykonawczej
- przewodniczącym jest **premier ChRL**
- absolutna kontrola nad administracją państwową i samorządową
- prawo inicjatywy ustawodawczej
- odpowiada za opracowywanie planów społeczno-ekonomicznych oraz budżetu
- prawo do wprowadzenia stanu wyjątkowego
- odpowiada za prowadzenie chińskiej polityki zagranicznej. nie posiada jednak żadnych kompetencji w dziedzinie obronności

Chiny – judykatura

- sądy ludowe, wojskowe i specjalne
- najwyższą władzę sądową sprawuje Najwyższy Sąd Ludowy, który jest odpowiedzialny przed Ogólnochińskim Zgromadzeniem Przedstawicieli Ludowych
- nie istnieje sądowa kontrola konstytucyjności prawa
- na terenie Hongkongu i Makau obowiązują odrębne systemy prawne, autonomiczne wobec prawa chińskiego

Chiny – system zaufania społecznego

- krajowy system oceny obywateli, opracowany i wprowadzany przez rząd Chińskiej Republiki Ludowej
- obywatel może stracić lub zyskać punkty w zależności od podejmowanych przez niego aktywności
- system podzielił obywateli na cztery główne grupy (A, B, C, D)
- należący do niższych grup nie mogą uzyskać paszportu ani zajmować kierowniczych stanowisk

Koreańska Republika Ludowo-Demokratyczna

- według Konstytucji w wersji z 2009 r. republika socjalistyczna
 - w praktyce totalitarna dyktatura dynastyczna oparta na rządach przywódców z dynastii Kimów
- "dyktatura demokracji ludowej" pod przewodnictwem partii
- każdy Koreańczyk ma „mocno ochraniać polityczną i ideologiczną jedność i solidarność narodu”, a obywatele mają przestrzegać „socjalistycznych standardów życia”

Korea Północna – dżucze

- doktryna polityczna sformułowana przez przywódcę Korei Północnej **Kim Ir Sena**
- opiera się na czterech naczelnych zasadach:
 - samodzielność w ideologii
 - niezależność w polityce
 - samodzielność ekonomiczna
 - samodzielna obrona kraju

Korea Północna – system partyjny

mimo istnienia trzech partii politycznych, jest de facto państwem o ustroju jednopartyjnym, rządonym przez Demokratyczny Front na rzecz Zjednoczenia Ojczyzny:

- Partia Pracy Korei na czele
- Koreańska Partia Socjaldemokratyczna
- Czundoistyczna Partia Czongu

czundoizm – synkretyczna religia koreańska, łącząca w sobie elementy taoizmu, konfucjanizmu, buddyzmu i chrześcijaństwa

Korea Północna – legislatura

- jednoizbowy parlament: Najwyższe Zgromadzenie Ludowe
- 687 deputowanych
- wybierani w drodze bezpośredniego, ogólnego, równego, tajnego głosowania na 5-letnią kadencję. Izba działa w systemie sesyjnym
- czynne, jak i bierne prawo wyborcze obywatele Korei Północnej nabywają w wieku 17 lat
- na czele przewodniczący Prezydium Najwyższego Zgromadzenia Ludowego, który pełnił funkcję protokolarnej głowy państwa 1998-2019

Korea Północna – głowa państwa

- od kwietnia 2019 roku oficjalnie głową państwa jest **Przewodniczący Komisji Spraw Państwowych Koreańskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej**, którą funkcję pełni **Kim Dzong Un**
- zmarłemu w 1994 roku Kim Ir Senowi nadano tytuł ***Wiecznego Prezydenta***

Kim Dzong Un jest też przewodniczącym Partii Pracy Korei i Naczelnym Dowódcą Koreańskiej Armii Ludowej

Korea Północna – egzekutywa

- Premier jest powoływany przez Najwyższe Zgromadzenie Ludowe
- rząd realizuje politykę określoną przez Centralny Komitet Partii Pracy Korei
- kontrolę nad rządem sprawuje triumwirat Premier, Przewodniczący Prezydium NZL, Przewodniczący Komisji Spraw Państwowych

Korea Północna – judykatura

- sądy rejonowe
- sądy apelacyjne
- Sąd Najwyższy
 - rozpatruje odwołania od wyroków lub orzeczeń wydanych przez sądy drugiej instancji
 - orzeka o ważności wyborów prezydenckich i powszechnych
 - uprawniony do ostatecznego orzekania o legalności uchwał, przepisów i zarządzeń administracyjnych
 - może też ustalać regulacje dotyczące procedur procesów sądowych

Korea Północna – klasy ludności

- na podstawie pochodzenia z odpowiedniej grupy społecznej, postępowania członków rodziny i własnego, każdy obywatel jest przydzielany do 3 klas:
 - „przyjaznej”
 - „neutralnej”
 - „wrogiej”
- każda klasa dzieli się ponadto na podklasy, więc obywatel jest przydzielany do jednej z 51 podklas

Turkmenistan

- autorytarna republika superprezydencka
- Konstytucja z 2016
- w podziale administracyjnym Turkmenistanu wydzielanych jest 5 wilajetów i miasto Aszchabad (stolica)

Turkmenistan

- pierwszym prezydentem został były działacz KPZR, Saparmyrat Nyýazow
- w 1993 roku prezydent ogłosił się Turkmenbaszą, czyli „Ojcem Wszystkich Turkmenów”
- od 1999 dożywotni prezydent
- zmarł 21 grudnia 2006 roku

- jedyny kandydat wygrał sfałszowane wybory Gurbanguly Berdimuhamedow (prezydent do 2022)
- podjął kroki w stronę odejścia od kultu swego poprzednika i międzynarodowej izolacji kraju
- 15 grudnia 2013 roku w Turkmenistanie odbyły się pierwsze w historii wielopartyjne wybory parlamentarne

Turkmenistan – system partyjny

- obecnie system partii dominującej:
 - Demokratyczna Partia Turkmenistanu (powstała z przekształcenia Komunistycznej Partii Turkmeńskiej SRR i jedyna do 2013)
 - Partia Przemysłowców i Przedsiębiorców Turkmenistanu
 - Agrarna Partia Turkmenistanu

Turkmenistan – legislatura

- jednoizbowy parlament Madżylis
- 125 członków i jest wybierany co 5 lat według ordynacji większościowej

Turkmenistan – egzekutywa

- **Prezydent** będący głową państwa i szefem rządu
- wybierany jest w powszechnych wyborach na 7-letnią kadencję (do 2016 na 5-letnią) z możliwością reelekcji

**Serdar Gurbangulyýewiç
Berdimuhamedow**

Turkmenistan – prawa człowieka

- przez lata rządów Nyýazowa system edukacji koncentrował się na nauce Ruhnamy – „księgi duszy” autorstwa pierwszego prezydenta, aspirującej do miana moralnego przewodnika narodu
- na liście dziesięciu państw o najgorszej sytuacji pod względem wolności prasy
- Indeks Wolności Ekonomicznej w 2015 r. sklasyfikował państwo na 172 z 178 pozycji

<https://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/swiat/1690074,1,turkmenistan-jeden-z-najbardziej-totalitarnych-rezimow.read>

Turkmenistan – judykatura

- Sąd Najwyższy
- sądy apelacyjne w wilajetach
- sądy pierwszej instancji w rejonach (etrapach) i miastach

Watykan / Stolica Apostolska

- **Stolica Apostolska** = władza zwierzchnia papieża w Kościele katolickim wraz z jej instancjami wykonawczymi, stanowiąca suwerenny podmiot prawa międzynarodowego mieszcząca się w państwie Watykan, który jest z nią połączony unią personalną i funkcjonalną i nad którym sprawuje ona wyłączone zwierzchnictwo oraz suwerenną władzę i jurysdykcję
- **Watykan** = miasto-państwo w Europie Południowej, na Półwyspie Apenińskim, enklawa na terytorium Włoch, w Rzymie; najmniejsze uznawane państwo świata pod względem powierzchni i najmniejsze niepodległe państwo pod względem liczby ludności

Enklawa – terytorium otoczone ze wszystkich stron terytorium lądowym innego państwa.
Eksklawa – część terytorium państwa lub innej jednostki administracyjnej, położona w oddzieleniu od głównego jego obszaru, lecz na tym samym obszarze lądowym (przeważnie kontynent).

Watykan / Stolica Apostolska

- Stolica Apostolska jest połączona z Watykanem unią personalną i funkcjonalną
- Stolica Apostolska sprawuje nad Watykanem wyłączne zwierzchnictwo oraz suwerenną władzę i jurysdykcję
- teoria 1: obydwa byty posiadają międzynarodową podmiotowość prawną.
- teoria 2: Stolica Apostolska i Watykan stanowią w istocie jeden podmiot, występujący zależnie od własnej woli pod jedną z dwóch nazw

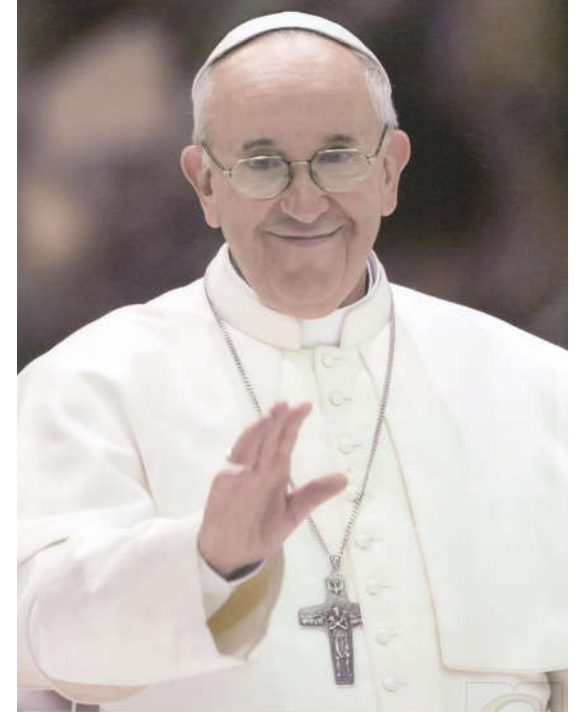
Watykan / Stolica Apostolska

- Stolica Apostolska nie posiada własnej konstytucji, jej ustrój wynika z prawa kanonicznego Kościoła katolickiego i umów międzynarodowych
- ustrojem politycznym obu podmiotów jest absolutna monarchia teokratyczna z tronem elekcyjnym

Watykan / Stolica Apostolska

PAPIEŻ

- głowa Stolicy Apostolskiej
- Suweren Państwa Miasta Watykan i Najwyższy Kapłan
- władza najwyższa
(pełnia władzy wykonawczej, ustawodawczej oraz sądowniczej)
- wybierany na dożywotnią kadencję na konklawe przez Kolegium kardynałów, które wspomaga go w kierowaniu Kościołem i zarządzaniu Stolicą Apostolską
- sprawy Kościoła Powszechnego załatwia przy pomocy Kurii Rzymskiej

PAPIEŻ FRANCISZEK

PAPIEŻ – pełna tytulatura (wł. łac. pol.)

- Vescovo di Roma (Episcopus Romanus, Biskup Rzymu)
- Vicario di Gesù Cristo (Vicarius Christi, Wikariusz Jezusa Chrystusa)
- Succesore del Principe degli Apostoli (Successor principis apostolorum, Następca Księcia Apostołów)
- Sommo Pontefice della Chiesa Universale (Summus Pontifex Ecclesiae Universalis, Najwyższy Kapłan Kościoła Powszechnego)
- Primate d'Italia (Primas Italiae, Prymas Włoch)
- Arcivescovo e Metropolita della Provincia Romana (Archiepiscopus et metropolitanus provinciae ecclesiasticae Romanae, Arcybiskup i Metropolita Rzymskiej Prowincji Kościelnej)
- Sovrano dello Stato della Città del Vaticano (Princeps sui iuris civitatis Vaticanae, Suveren Państwa Watykańskiego)
- Servo dei Servi di Dio (Servus Servorum Dei, Sługa Sług Bożych)

Watykan / Stolica Apostolska

SEKRETARZ STANU

- druga osoba po papieżu
- odpowiedzialny za całość polityki Stolicy Apostolskiej i Watykanu
- kieruje pracami składającego się z dwóch sekcji Sekretariatu – kluczowej instytucji Kurii rzymskiej
 - 1) zajmuje się pomocą papieżowi w sprawach ogólnych i codziennych obowiązkach
 - 2) dbanie o stosunki z innymi krajami, a jej kompetencje dotyczą cywilnych spraw zagranicznych

Watykan / Stolica Apostolska

PREZYDENT GUBERNATORATU PAŃSTWA MIASTA WATYKAŃSKIEGO

- zastępuje papieża w pełnieniu roli szefa państwa w Watykanie
- kieruje urzędem zwanym Gubernatoratem, który jest najwyższą instytucją wykonawczą
- zarządza i administruje państwem z wyłączeniem spraw zastrzeżonych Sekretariatowi Stanu (sprawy zagraniczne) czy innym urzędom

kard. Fernando Vérgez Alzaga

Watykan / Stolica Apostolska

PAPIESKA KOMISJA PAŃSTWA WATYKAŃSKIEGO

- ciało legislacyjne
- powiązana funkcjonalnie z Gubernatoratem, który stanowi jej zaplecze techniczne i wykonawcze
- przewodniczącym jest z urzędu Prezydent Gubernatoratu
- wszystkie akty prawne są przekładane, za pośrednictwem Sekretariatu Stanu, papieżowi do zatwierdzenia

Watykan / Stolica Apostolska

SĄDOWNICTWO

- W imieniu papieża władzę sądowniczą w Watykanie sprawują:
 - pojedynczy sędzia
 - trybunał pierwszej instancji
 - sąd apelacyjny (przewodniczy mu z urzędu Dziekan Roty Rzymskiej)
 - sąd kasacyjny (przewodniczy mu z urzędu Prefekt Sygnatury Apostolskiej)
- Papież posiada prawo łaski w każdej ze spraw toczących się w instancjach mu podległych

Kościół rzymskokatolicki

SĄDOWNICTWO

- Trybunał Penitencjarii Apostolskiej
 - najwyższy sąd kościelny rozpatrujący sprawy sumienia
- Najwyższy Trybunał Sygnatury Apostolskiej
 - najwyższy sąd kasacyjny
 - spory kompetencyjne
- Trybunał Roty Rzymskiej
 - sąd apelacyjny